

Weiden doe je met een plan

DE WEIDEMAN TIP 1

Kies uit twee systemen

Er zijn maar twee hoofdsystemen van weidegang. Dat zijn standweiden en omweiden. Beide zijn goed om dagelijks vers gras aan te bieden. Dat is een mooi vertrekpunt, dat doe je met ruwvoer op stal immers ook.

Standweiden is heerlijk eenvoudig, vooral in de variant Nieuw Nederlands Weiden. Het werkt, zonder dat je vaak door het gras hoeft te lopen en met draadjes in de weer bent. Dat is prettig voor de beginnende weider en voor de gemakswieder: rust en regelmaat voor de koeien gegarandeerd. Je haalt er alleen niet de hoogste grasopnames mee en het kost ook nog wat grasopbrengst. Bij omweiden is de koe juist dankzij meer graslengte met minder happen snel thuis. Ze neemt dus meer gras op. Gemiddeld is het gras langer, heeft het meer blad en dus is er meer grasopbrengst. En er zijn minder beweidsverliezen, want je plaagt het gras korter met koeienbekken en -poten, en mestflatten. Om die mooie voordelen te pakken is meer vakmanschap en aandacht nodig. Dat betekent wekelijks een farmwalk maken (en gras meten), twee weken vooruit denken en eens in de twee à drie weken maaien in dienst van beweiding.

DE WEIDEMAN TIP 2

Zet drie stappen

Maak in drie stappen een solide plan, dat je een seizoen lang richting geeft.

Stap 1. Kies de omvang en de perceelsindeling van het eerste weideplatform. Voor ritme en regelmaat maak je de percelen even groot, met hooguit 10 procent marge. Bij standweiden/Nieuw Nederlands Weiden heb je een weideplatform nodig waar de dagelijkse bijgroei overeenkomt met de behoefte van het koppel (zie tip 4). Dit blok verdeel je in vier tot zes even grote percelen. Het overige gras op de huiskavel is je maaiplatform. Bij eendaags omweiden reken je uit hoe groot het perceel moet zijn voor één dag (zie tip 3). En je hebt 21 gelijke percelen nodig om zonder gedoe superstrak om te weiden. Die 21 percelen vormen het weideplatform. Ga je tweedaags omweiden, dan zijn die percelen dubbel zo groot en heb je minimaal elf percelen. De rest is het maaiplatform.

Stap 2. Kies elke vijf tot zes weken het volgende platform. Bij Nieuw Nederlands Weiden ga je zes weken na de start over naar etgroen op het maaiplatform. Het is in de tussentijd altijd een keer gelukt om een blok te maaien. Deel het weideplatform ook weer op in vijf of zes even grote percelen. Bij omweiden maak je met behulp van draadjes 21 percelen met de maat die bij

1700 kg droge stof genoeg is voor het grasverbruik van het koppel op één dag. Dat ze allemaal even groot zijn (met 10% marge) is belangrijk. Pas dan wordt omweiden succesvol en melk je goed bij prima grasgroei en loopt het niet snel in de soep. Na zes weken wisselen is ook bij omweiden het streven: als je drie weken na de start hebt gemaaid, is er etgroen en kun je na twee ronden op de eerste weidepercelen verder op de eerste etgroenpercelen. Soms is een derde ronde nodig, maar de voorkeur blijft maximaal twee keer weiden, daarna maaien.

Stap 3. Bij Nieuw Nederlands Weiden geef je elke dag een nieuw perceel, de volgende dag nummer twee enzovoort, tot je na vijf of zes dagen weer op het eerste komt. De bijgroei puntjes vormen smakelijk vers aanbod. Daarvoor willen de koeien wel naar de wei. Het gras is nooit te lang, nooit te kort en de graskwaliteit blijft mooi constant.

Bij omweiden geef je ze dagelijks of elke twee dagen een vers perceel waar een grasaanbod staat tussen 1500 tot 2000 kg droge stof per hectare. Laat ze circa 5 cm afgrazen, lekker kort. Dat is goed voor de benutting van het gras! Percelen die te lang zijn geworden, krijgen een maaibestemming. Loop wekelijks door het gras, monitor de grasgroei en kijk twee weken vooruit.

Veehouders met een plan wisten vorig jaar nog redelijk te weiden. Zonder plan liep het gegarandeerd vast. Weten hoeveel je gaat weiden, met welk systeem en daar dan aan vasthouden is dé succesfactor. De Weideman geeft tips waarmee je nu alvast een strijdplan maakt voor het komende seizoen.

DE WEIDEMAN TIP 3

Rekenen met omweiden

Voor tweedaags omweiden heb je elf percelen nodig. Je weidt er twee ronden, dus 44 dagen. Daarnaast is er minimaal een even grote oppervlakte voor maaien, waar je dus na 40 tot 50 dagen verder gaat op etgroen. Bereken in stappen de juiste perceelsgrootte en maak even grote percelen (10% marge):

- Grasverbruik van de koeien = aantal koeien x de (gewenste) grasopname/koe/dag + 20% vanwege beweidingsverliezen.
Voorbeeld: 150 melkkoeien x 8 kg droge stof/dag = 1200 kg droge stof + 20% = 1440 kg droge stof.
- Oppervlakte perceel voor een dag: grasverbruik gedeeld door gemiddeld grasaanbod per hectare bij inscharen, norm is gemiddeld 1700 kg droge stof.
Voorbeeld: 1440 kg droge stof gedeeld door 1700 = 0,85 ofwel afgerond 0,9 ha. Voor tweedaags omweiden dus 1,7 à 1,8 hectare.

DE WEIDEMAN TIP 4

Rekenen met standweiden/ Nieuw Nederlands Weiden

Bereken de goede omvang van het weideplatform en deel dit op in vier tot zes gelijke percelen. Dit past altijd op bedrijven met vier tot zes melkkoeien per hectare huiskavel.

- Het grasverbruik van de koeien = aantal koeien x de (gewenste) grasopname/koe/dag.
Voorbeeld: 150 melkkoeien x 6 kg droge stof/dag = 900 kg droge stof.
- Oppervlakte van het platform: grasverbruik gedeeld door de gemiddelde bijgroei per dag.
Voorbeeld: 900 kg droge stof gedeeld door 60 kg droge stof bijgroei per dag = 15 hectare.

DE WEIDEMAN TIP 5

Bemesten naar bestemming

- Voor bestemming weiden: 15 kuub rundveedrijfmest per hectare in het voorjaar.
- Elke drie weken een kleine stikstofgift kunstmest bij standweiden/Nieuw Nederlands Weiden. Strooi bij omweiden liefst iedere week de percelen die geweid zijn met een kleine stikstofgift.
- Bemest alle maaisnedes, met de beschikbare kunstmest en drijfmest zoveel mogelijk naar behoefte.
- Leg bij bemesten de nadruk op het voorjaar, minder op de zomer.
- Koeien eten graag van een schoon bord ... dus liefst geen rundveedrijfmest bij bestemming weiden.

DE WEIDEMAN TIP 6

Ultiem systeem: stripgrazen

Werken met een draad voor en achter de koeien, oftewel stripgrazen, is het ultieme systeem voor hoge grasopnames en de meeste grasopbrengst. Ik zie het als een variant van omweiden. Door dagelijks de hoeveelheid gras af te passen ben je flexibeler dan met omweiden over percelen van gelijke grootte. Je speelt makkelijker in op hogere en lagere grasgroei. Bovendien kun je met stripgrazen ook nog wel inscharen in 2200 kg droge stof en de koeien met graasdruk dwingen om het gras af te vreten tot op 4,5 cm lengte. Het vergt wel een goede planning die voortvloeit uit heel goed volgen van de grasgroei. Je moet vaker kleine porties maaien in dienst van de beweiding en je bent twee keer per dag met draden in de weer. De motivatie is dat je dan wel het beste haalt uit het mooiste voer en dat is gras, tevens je eigen en je goedkoopste eiwitbron. Ultiem systeem, maar toch vooral weggelegd voor de gevorderde en gemotiveerde weider.

Succes met het
weideseizoen 2025.
We spreken elkaar!

de Weideman